Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo tygodniowe.
Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych
wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

Nr. 4. Poniedziałek, dnia 24. Lutego 1879. VI. rocznik.

O publiczném ogłaszaniu rachunków rocznych.

W bieżącéj porze roku, która we wszystkich prawie instytucyach finansowych — zamknięciu rachunków i sprawozdaniom rocznym poświęcaną bywa, uważamy za stosowne poczynić w pismie naszém uwagi, odnoszące się do publicznego ogłaszania tych sprawozdań.

W obec niczém nie wytłumaczonego zapoznawania moralnego każdéj publicznéj instytucyi finansowéj obowiązku, jakim jest poznajamiaue szérszéj publiczności z biegiem swoich interesów, uważamy sobie za obowiązek zwrócić przedewszystkiem uwagę (szczupłéj na szczęście liczby) niektórych stowarzyszeń naszych, szczególnie krajowych stowarzyszeń urzędników, które z pobudek dla nas zagadkowych, bieg i rozwój interesów swoich tajemnicą w obec publiczności okryć usiłują.

Pomijając na razie myśl przewodnią i właściwy cel stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, pozwolimy sobie powołać się przedewszystkiem na niektore paragrafy ustaw.

§. 5. ust. 11. ustawy o stowarzyszeniach wymaga, ażeby statut stowarzyszenia określał bliżéj sposoby, jak wszelkie, stowarzyszenia obowiązujące postanowienia, ogłaszać należy.

Co pod „ogłoszaniem postanowień“ rozumieć się ma, o tém rozstrzygają dalsze rozporządzenia ustawy. Jeżeli bowiem §. 5. ust. 8. wymaga, żeby statut zawiérał postanowienia co do „formy, w jakiéj zwołanie zgromadzenia nastąpić ma“— to wypływa z tego bezpośrednio, że ustawa pod ogłoszeniem **nie** rozumie **zaproszenia** na walne zgromadzenie, gdyż tak co do piérwszego, jak i drugiego oddzielne postanowienia zarządzone być muszą.

Nie może tu być mowy także o uchwałach stow. odnoszących się do likwidacyi, i zawezwania wierzycieli do zgłaszania pretensyi, bo te uchwały muszą być według §. 40. przez przewodniczącego do zapisania w rejestra stowarzyszeń zgłoszone, i trzykrotnie w dziennikach odnośnych ogłoszone. W ogłoszeniach mają być zarazem wierzyciele, do zgłoszenia swoich pretensyi zawezwani. Ogłoszenie więc likwidacyi wraz z zawezwaniem wierzycieli powinno w dzienniku urzędowym być umieszczone, a nadto z uwagi, że przewodniczący i likwidatorowie stowarzyszeń nie mają do tego prawa, ogłoszenia takie wychodzą od sądów handlowych. Istnieje pod tym względem odrębne postanowienie: „Zarejestrowanie likwidacyi i zawezwanie do wierzycieli są zupełnie od siebie niezawisłe, i oczywiście musi ostatnie tam nastąpić, gdzie wierzyciele przyzwyczajeni są czytywać wszelkie stowarzyszeń dotyczące postanowienia.

Dalsze w tym kierunku uwagi pomijamy zupełnie.

W obec tego zatém, co przytoczyliśmy, ustaje wszelka wątpliwość co do rozumienia słów „ogłoszenie postanowień“ jeżeli powołamy się na ust. 3. §. 22.:

„Przewodniczący musi najpóźniej w piérwszych sześciu miesiącach każdego roku administracyjnego zarządzić ogłoszenie zamknięcia rachunków wraz z bilansem roku ubiegłego. W ogłoszeniu umieścić należy liczbę członków w ubiegłym roku do stowarzyszenia należących, niemniéj przyrost i ubytek w członkach, a wreszcie stan, ubytek i przyrost liczby udziałów“.

Interpretacya powołanego na wstępie ust. 11. §. 5. ust. o stow. jest zatém jasną.

Wspomnieliśmy, że ustawa wymaga odpowiednich zarządzeń co do zwołania Walnego zgromadzenia. Żądanie to uzasadnione jest względem na normy, według których ważność zgromadzenia sądzoną być ma. Ustawa pomija zresztą zupełnie wszelkie inne ogłoszenia (n. p. o zmianie lokalu, godzin urzędowych, cen sprzedaży itd.), pozostawiając stowarzyszeniom zupełną wolność ogłaszania, czy to ogólnych czy szczegółowych postanowień, nie krępując ich w niczém co do **formy** tychże.

Publiczne ogłaszanie rachunków nie jest jednak przeznaczone wyłącznie dla członków, ani wierzycieli towarzystwa, przeciwnie celem jego jest **interes publiczny**. Stowarzyszenia wolne od nadzoru rządu, który wewnętrznych ich stosunków ustawami nie krępuje, powinny nie spuszczać

z oka interesu kraju i społeczeństwa, chcących na każdym kroku mieć dowody, czy i o ile samorząd stowarzyszeń normalnie się rozwija, a spoczywający w ich rękach majątek kraju prawidłowo zarządzanym bywa. Dowodów tych tylko regularne publiczne ogłaszanie rachunków dostarczy.

Chcąc jednak celowi godnie odpowiedzieć, należy warunek powyższy w sposób, ogółowi najbardziéj przystępny wykonywać, czemu najracyonalniéj niemiecka ustawa o stowarzyszeniach zaradza, wymagając, ażeby „forma, w jakiéj ogłoszenia z łona towarzystw wychodzić mają, jak niemniéj dziennik odnośny, wyraźnie w statucie postanowione były“.

Niemiecka zatém ustawa wymaga wyraźnie ogłoszeń w dziennikach publicznych. W Austryi nieświadomość celu ogłoszeń publicznych (w czasie wydania ustawy) pociągnęła za sobą zaniedbanie powyższego rozporządzenia.

Jest to smutna wadliwość, któréj usunięcie jako najnaglejszą rzecz uważać należy. Na walném zgromadzeniu Związku w Bernie omówił wyczerpująco tę sprawę patron ogólnego Związku stowarzyszeń, a zgromadzenie na wniosek Związku filialnego stowarzyszeń dla Wiédnia i przedmieść, powzięło następującą rezolucyą:

„W interesie ógólnego rozwoju leży, ażeby stowa-„rzyszenia w myśl postanowień ustawy i statutów, prze-„strzegały ściśle publicznego ogłaszania rachunków“.

Klub związkowy wiedeński wystosował, świadom doniosłości powyższéj sprawy — petycyą do ministerstwa, w któréj dowodząc wadliwości ustawy w tym kierunku, uprasza o zaradzeniu złemu w ten sposób, iżby statuta stowarzyszeń co do publicznych ogłoszeń, tylko takie postanowienia zawiérały, które faktycznie celom publicznym odpowiadają, i dają rękojmią, że tego rodzaju postanowienia ściśle wykonane zostaną.

Ze wszech stron dochodzą stowarzyszeń niemiłe wieści, że publiczność dla tychże nie jest dość dobrze usposobioną, że są usiłowania, aby to niekorzystne usposobienie rozszérzyć, stanowisko tychże zachwiać i przez odpowiednią, rozumie się niesprawiedliwą, ustawę pozbawić je w pewnym stopniu samorządu.

Podnoszą się tu i ówdzie mniéj lub więcéj głośne pseudo-proroctwa, że do stowarzyszeń zarobkowych ponownie ogólna ustawa o stowarzyszeniach zastosowana i że dla każdego stowarzyszenia osobny komisarz rządowy z rozległym zakresem działania ustanowionym zostanie i t. p

Nie ulega żadnéj wątpliwości, że takie cofanie się wstecz i powracanie do urządzeń, które już w dawniejszych czasach co najmniéj bezpożytecznemi się okazały — nie daje najmniejszéj rękojmi dobrych skutków. Okoliczność ta jednak nie powstrzyma działalności naszych nieprzyjaciół, których głównym celem jest ukrócenie wolności stowarzyszeń.

Nie zaradzi temu uczciwy i racyonalny zarząd, należy koniecznie szérokiéj publiczności dostarczyć niezbitych dowodów istnienia i żywotności naszéj przez ogłaszanie publiczne rachunków. Przedewszystkiem jednak muszą wszystkie stowarzyszenia wykonywać ściśle i sumiennie wszelkie obowiązki, którymi wolność swoją okupiły.

Nieprzebłaganym jest tu interes ogólny — nie dziw więc, że stowarzyszenia, które obowiązkom swoim godnie i w miarę sił odpowiadają — obojętnie przypatrywać się nie mogą, lekceważeniu i zapoznawaniu obowiązków ze strony innych (na szczęście nielicznych) — którzy przy najlepszych w innym kierunku chęciach, żywotność stowarzyszeń kwestyonują. *

Spostrzeżenia nad rozwojem stowarzyszeń.

III.

(S. W.) Drogę, którą kroczyć winny stowarzyszenia w interesie własnego rozwoju i w interesie dobra i pomyślności kraju, wskazały nam te stowarzyszenia, które na wezwanie poważnych obywateli kraju, przystąpiły do założenia Związku stowarzyszeń. Dzień 28. września 1874 roku zaliczyć téż należy do najpiękniejszych pod względem rozpoczęcia pracy systematycznéj około uregulowania stosunków ekonomicznych w tutejszéj Polski dzielnicy.

Panowie dr. Kamiński, dr. Mally, Pajączkowski, Romanowicz, dr. Skałkowski stanęli na czele tego działu pracy organicznéj. Z pomiędzy stowarzyszeń ówczesnych wymienić należy: Bóbrkę, Dąbrowę, Drohobycz, Gorlice, Kraków, Lwów: Tow. zaliczkowe, przemysłowe, kolejowe dla rolnictwa i Związkowa drukarnia, Rozdół, Sambor, Stanisławów, Stryj „Gwiazda“, Szczérzec, Toporów, które z pewną ofiarnością przystąpiły do utworzenia Związku stowarzyszeń.

Czterdzieści od owego czasu założonych nowych stowarzyszeń różnéj kategoryi; rozszérzenie działalności Związku na Szląsk i Bukowinę; podniesienie sprawy założenia krajowego Zakładu hipotecznego z oddziałem finansowym dla stowarzyszeń; wprowadzenie téj nader ważnéj myśli do Izby sejmowéj; pozyskanie uchwały dla téjże myśli w Sejmie; uznanie towarzystw zaliczkowych przez W. Sejm za najodpowiedniejsze instytucye do uregulowania stosunków kredytowych; zajęcie się W. Sejmu sprawą dostarczania taniego kredytu z funduszów krajowych tymże towarzystwom; udzielenie w ten sposób przez W. Sejm dyrektywy dla Wydziału krajowego i Rad powiatowych względem lokacyi funduszów krajowych, powiatowych i gminnych w kasach towarzystw zaliczkowych; niezmordowana obrona stowarzyszeń w ogóle i pojedyńczych od zachłanności fiskusa i od częstokroć dra-

końskiego postępowania jego pojedyńczych organów; na cztérech walnych zgromadzeniach delegatów roztrząsanie spraw powyższych i przyjęcie zasad służyć mających za podstawę do dalszego rozwoju stowarzyszeń; peryodycznie urządzona kontrola wszystkich stowarzyszeń i przeprowadzona lustracya w kilkunastu stowarzyszeniach; udzielanie moralnéj opieki młodym stowarzyszeniom aż do osiągnięcia niejako pełnoletności przez każde z osobna; wydawanie tygodnika i roczników; — są to najtreściwiéj zebrane rezultaty usiłowań, prac podjętych i przeprowadzonych przez Związek stowarzyszeń.

Dla młodych i powstających stowarzyszeń nie powinno być obojętném zestawienie powyższego bilansu z czteroletniéj działalności Związku stowarzyszeń; winno ono zaś być drogą pamiątką, błogiém wspomnieniem i jedyném wynagrodzeniem moralném dla tych mężów, którzy zrozumiawszy potrzeby kraju, wzięli się do pracy tego rodzaju; drogą równie pamięć zjednały sobie i dobrze zasłużyły się krajowi na wstępie wymienione stowarzyszenia, które w piérwszym stanąwszy szeregu, nie opuszczają go, lecz nabytém doświadczeniem, siłą wiary i środkami materyalnémi wspiérają reprezentacyą Związku w przeprowadzeniu zakresu działania, statutem objętego.

Jeżeli stowarzyszenia należące do Związku obok bezpośrednio lub pośrednio odniesionych korzyści moralnych lub materyalnych, przyczyniły się do przeprowadzenia tylu spraw żywotnych kraju i tém samém na kartach historyi rozwoju społecznego swe firmy upamiętniły; — ubolewać należy, że pewna cząstka stowarzyszeń nie zrozumiała dotąd tak pięknego celu, że obojętnie mogła przypatrywać się téj walce, i bez udziału w pracy czekać na owoce, których aby dojrzały, nie zrosiło się ani myślą, ani sercem, ani słowem, ani się zasiliło choćby najmniejszéj wartości ofiarą materyalną!

Jeżeli piérwszorzędne stowarzyszenia jak: Cieszyn, Dąbrowa, Drohobycz, Gorlice, Lwów ze wszystkiemi, Łańcut, Przemyśl, Sambor, Bank zaliczkowy i Spółka rolniczo-handlowa w Stanislawowie, Tarnów i Tyśmienica, i jeżeli stowarzyszenia młodsze za powyższémi w ślad idące, odnoszą korzyści pośrednie z należenia do Związku, to stowarzyszenia zaliczkowe: w Brodach, Brzesku, Brzeżanach, Buczaczu, Cieszanowie, Grybowie, Jarosławiu, Kętach, Kolbuszowéj, Krakowie, Krośnie, Krzeszowicach, Lisku, Liszkach, Lubaczowie, Nowym Targu, Oświęcimie, Przemyślanach, Rzeszowie, Sanoku, Skolem, Starém mieście, Starym Sączu i Strzyżowie — z zaszczytem mogą i powinny stanąć w szeregu obok piérwszych.

Bez zapuszczania się w krytyczny rozbiór zalet, lub ujemnych stron pojedyńczych stowarzyszeń, nie należących do Związku, pozwalamy sobie wątpić, aby np. Towarzystwo zaliczkowe w Nowym Targu, dla wyjątkowego położenia geograficznego, posiadało wszystkie warunki duchowe, fachowe i materyalne do swego rozwoju, a przecież Towarzystwo rzeczone starać się usilnie powinno o prawidłowy i świetny rozwój, gdyż ma ważne do spełnienia zadanie, albowiem na mil kilkanaście powinno zaspokoić potrzeby kredytu przeważnie przemysłem domowym i handlem trudniących się górali. Lud tego powiatu jęcząc pod brzemieniem lichwy, zadłużony w Banku włościańskim, umiałby cenić dobrodziejstwa czerpane z towarzystwa rzeczonego i potrafiłby je drobną, lecz ogólną oszczędnością zaopatrzyć w dostateczne fundusze.

Jeżeli w końcu Związek stowarzyszeń położył dla kraju tak znakomite już usługi, należałoby się słusznie spodziéwać, że Związek ten, a względnie jego reprezentacya znajdzie chętne poparcie w Wydziale krajowym. A spodziewać by się należało tém bardziéj, ileże członkowie Wydziału i Patron bez osobistych korzyści pracują nad podniesieniem dobra i pomyślności kraju.

Że rozwój stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wzmacnia autonomiczny ustrój naszego kraju, najmniejszéj nie ulega wątpliwości. Że na rzecz funduszu krajowego już obecnie parę tysięcy reńskich płacą stowarzyszenia podatku, cyframi możnaby udowodnić.

Te dwie zatém okoliczności: wpływ stowarzyszeń na wzmocnienie życia autonomicznego i przyczynianie się stowarzyszeń do powiększania funduszów krajowych są tak silnymi argumentami, iż się dziwić należy, jak je mógł przepomnieć Wydział krajowy, gdy o skromny zasiłek wniesioną petycyą Wydziału Związku stowarzyszeń nieprzychylnie załatwił.

Nieprzychylność tego rodzaju dla najżywotniejszéj instytucyi kraju, jaką jest Związek stowarzyszeń, może być przecie usprawiedliwioną. Oto! przed 10 laty wzięły się jednostki do pracy około zakładania stowarzyszeń zaliczkowych w pojedyńczych miejscowościach. Przez ten szereg lat czynami zdobywaliśmy zwolenników dla zasady assocyacyi. Dotąd do udziału w téj pracy i do kierowania znaczną liczbą stowarzyszeń prowincyonalnych pozyskaliśmy już mężów zajmujących wybitne stanowiska w gminnych i powiatowycb autonomicznych instytucyach. A posłowie krajowi dr. Goldman, dr. Gross i dr. Skałkowski są członkami Wydziału Związku stowarzyszeń, obok których znaczna liczba posłów zajmuje się gorliwie sprawami dotyczącémi rozwoju stowarzyszeń. — Że zaś obecny Wydział krajowy nie okazał życzliwości dla Związku stowarzyszeń jest rzeczą całkiem naturalną. Wydział krajowy, jako taki, będzie dla nas życzliwym, będzie wspiérał nasze usiłowania i pracę, będzie się cieszył naszém powodzeniem — lecz dopiéro wtedy, gdy wszystkie fotele jego zajmą posłowie, przejęci ważnością stowarzyszeń na rozwój życia autonomicznego i na polepszenie stósunków ekonomicznych wewnątrz i na zewnątrz kraju.

Ruch stowarzyszeń.

Wydział Związku odbył posiedzenie dnia 20. b. m. Obecni: dr. Mally, dr. Skałkowski, Żabicki i dr. Zgórski. Dr. Zgórski przedłożył projekt memorandum do austro-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc styczeń 1879.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały		Fundusz rezerwowy		Wkładki oszczędności								Pożyczki zaciągnięte							
	z końcem miesiąca				Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca	
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Białéj	11.188	60	1.225	—	20 032	20	1.326	—	1.712	59	19.645	61	10.000	—	—	—	1.000	—	9.000	—
Birczy	3.445	53	477	—	6.194	81	914	64	1.190	27	5.919	18	8.920	—	1.000	—	800	—	9.120	—
Bóbrce	2.464	63	705	39	4 429	69	247	38	13	30	4.663	77	8.300	—	1.900	—	2.200	—	8.000	—
Brzesku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Busku	4.891	62	1.274	78	7.637	04	207	—	476	9	7.367	95	6.200	—	—	—	500	—	5.700	—
Dąbrowie	25.508	72	7.306	50	—	—	—	—	—	—	—	—	112956	17	2.775	—	2.813	75	112917	42
Delatynie	10.693	88	729	51	4.885	93	298	32	28	27	5.155	98	9.500	—	—	—	—	—	9.500	—
Dobromilu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drohobyczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glinianach	15.705	11	1 380	42	20.769	99	1.960	96	1.170	57	21.560	41	8.520	—	—	—	820	—	7.700	—
Gorlicach	61.650	49	5.581	17	58.371	19	2.782	75	1.940	48	59.213	46	39.448	50	2.599	—	1.560	—	40.487	50
Kałuszu	3.140	21	159	—	805	—	—	—	—	—	805	—	7.250	—	—	—	200	—	7.050	—
Kołomyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komarnie	3.862	30	379	24	8.532	70	1.388	39	75	—	9.846	9	3.000	—	—	—	—	—	3.000	—
Limanowéj	3.832	37	212	46	4.075	27	584	—	345	48	4.313	79	8.300	—	—	—	200	—	8.100	—
Lwowie	110651	82	11.202	03	205264	19	49.545	5	55.514	—	199295	24	50.200	90	17.750	—	11.035	—	56.915	90
„ pocztowe	6.806	—	237	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.460	—	200	—	100	—	2.560	—
Mariampolu	1.575	—	159	47	380	27	318	78	—	—	699	5	3.540	—	—	—	160	—	3.380	—
Mielcu	8.261	12	926	19	27.995	71	1.150	70	724	16	28.423	25	—	—	—	—	—	—	—	—
Mościskach	10.572	40	2.861	76	11.803	91	804	32	1.348	75	11.259	48	14.250	—	4.900	—	4.850	—	14.300	—
Nowym Sączu	11.465	—	313	—	22.985	16	5.259	70	1.262	58	26.982	28	14.400	—	2.880	—	3.300	—	13.980	—
Oświęcimie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilźnie	465	50	142	—	1.042	29	8	—	160	—	890	29	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemyślu (roln.)	26.425	49	2.777	99	82.021	—	11.761	28	9.750	13	84.032	15	34.160	—	3.000	—	6.000	—	31.160	—
Radziechowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rohatynie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rozdole	4.095	56	551	33	1.818	90	153	44	201	53	1.770	81	5.200	—	—	—	—	—	5.200	—
Rudkach	4.373	46	615	83	2.541	34	691	53	195	—	3.037	87	7.160	—	100	—	100	—	7.100	—
Sieniawie	566	71	89	—	—	—	300	—	—	—	300	—	3.200	—	4.100	—	500	—	6.800	—
Skałacie	1.394	36	218	—	3	50	—	50	—	—	4	—	2.900	—	—	—	—	—	2.900	—
Śniatynie	3.225	86	343	28	2.533	43	35	—	—	—	2.568	43	3.500	—	—	—	500	—	3.000	—
Sokalu	10.498	64	526	81	10.042	10	632	75	4	—	10.670	85	21.978	53	—	—	500	—	21,478	53
Stanisławowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stryju	1449	12	101	—	2.539	4	110	—	415	—	2.234	4	3.200	—	1.000	—	100	—	4.100	—
Szczércu	1·957	77	464	84	1.197	76	20	79	65	67	1.153	58	1.443	—	—	—	—	—	1.443	—
Tarnowie	15.632	98	4 785	33	29.781	98	3.977	61	245	—	35.514	59	13.140	—	—	—	1.500	—	11.640	—
Tłumaczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toporowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyśmienicy	21.441	5	2.340	31	7.318	17	551	18	100	10	7.769	33	2.369	33	187	81	450	—	23.430	14
Wykotach	2.575	—	203	61	5 605	6	451	10	96	9	5.960	7	5.700	—	—	—	—	—	5.700	—
Zakliczynie	315	50	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	—	—	—	—	800	—
Zbarażu	12.577	80	2.055	48	2.792	59	250	—	—	—	3.042	59	12.669	29	200	—	484	40	12.384	89
Złoczowie	5.007	81	434	75	4.359	32	505	—	635	—	4.229	32	4.290	—	—	—	620	—	3.670	—
Żółkwi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Odsetki		Resztą pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
	z końcem miesiąca				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		z końcem miesiąca					
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Białéj	567	58	168	12	40.043	14	2.755	90	1.775	—	39.062	24	1.073	14	833	17	489	20
Birczy	810	53	132	87	18.325	85	1.007	—	1.649	—	18.967	85	613	83	275	82	47	57
Bóbrce	113	64	796	92	16.273	62	1.706	12	1.781	56	16.349	6	103	88	—	—	291	41
Brzesku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Busku	—	—	—	—	15.076	87	1.170	36	2.430	7	16.366	58	953	87	258	28	1.685	62
Dąbrowie	3.028	63	4.666	4	150642	14	3.129	54	1.230	—	148742	60	103	6	3.155	44	1.426	21
Delatynie	1.117	11	9	71	26.044	96	591	88	630	—	26.083	8	620	45	287	86	214	80
Dobromilu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drohobyczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glinianach	2.536	30	—	—	48.149	55	3.591	1	4.340	—	48.898	54	657	85	6	29	841	54
Gorlicach	8.239	75	15.413	79	165117	73	16.903	—	18.736	83	166951	56	4.847	26	16.361	41	2.425	93
Kałuszu	2	99	1.922	46	12.530	83	191	81	15	—	12.354	2	—	45	455	95	269	24
Kołomyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komarnie	3.588	2	30	54	18.038	1	1.520	22	3.165	—	19.682	79	807	40	209	—	7	—
Limanowéj	379	94	78	87	16.215	96	313	81	715	—	16.617	15	218	55	9	89	71	84
Lwowie	2.855	1	12.936	94	383523	14	75.189	53	76.804	70	385138	31	4.047	57	1.593	30	3.077	76
„ pocztowe	1.043	63	—	70	10.190	66	1.079	33	1.165	—	10.276	33	320	22	—	—	50	78
Mariampolu	52	77	178	25	5.263	—	407	50	855	—	5.710	50	212	15	94	87	27	2
Mielcu	1.357	54	1.337	46	37.960	68	2.151	21	2.880	—	38.689	47	184	26	605	16	826	67
Mościskach	—	—	1.899	73	40.016	98	3.033	80	2.272	—	39.255	18	629	—	391	57	617	62
Nowym Sączu	3.414	64	—	—	48.731	—	15.387	—	20.306	—	53.650	—	1.608	12	702	50	194	30
Oświęcimie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilźnie	129	96	3	57	1.360	—	370	—	340	—	1.330	—	261	22	—	—	40	10
Przemyślu (roln.)	3.555	12	3.553	3	145979	97	50.510	41	52.037	—	147506	56	606	21	281	74	3.109	27
Radziechowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rohatynie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rozdole	566	4	872	33	12.468	71	699	98	755	—	12.523	73	448	23	53	64	30	47
Rudkach	849	57	—	—	15.140	66	1.995	99	2.562	—	15.706	67	173	22	68	9	28	75
Sieniawie	384	92	23	6	3.362	40	207	3	1.505	—	4.660	37	488	78	2.395	64	618	90
Skałacie	68	16	6	11	4.479	4	347	69	405	—	4.536	35	217	68	—	—	145	83
Śniatynie	933	16	—	—	9.589	37	380	78	100	—	9.309	11	492	90	—	—	90	87
Sokalu	1.810	89	164	21	43.366	68	1.668	41	2.295	—	43.993	27	491	24	431	8	234	34
Stanisławowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stryju	249	73	1	38	6.925	56	720	20	1.250	—	7.455	36	277	32	74	70	327	89
Szczércu	17	72	532	75	4.868	17	344	10	879	—	5.403	7	12	11	63	43	55	61
Tarnowie	—	—	1.316	7	57.770	19	3.085	30	5.060	—	59.744	89	382	86	3.382	8	3.379	14
Tłumaczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toporowie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyśmienicy	186	28	3.705	28	56.549	32	2.858	—	2.124	—	55.915	32	169	34	2.036	75	750	90
Wykotach	65	76	212	68	13.863	49	289	81	551	—	14.124	68	291	96	6	31	294	17
Zakliczynie	35	32	—	—	1.004	—	60	—	54	—	998	—	179	75	10	—	27	7
Zbarażu	942	99	1.571	5	28.420	53	1.010	19	992	32	28.402	66	510	21	3.407	19	254	74
Złoczowie	296	34	953	57	14.970	85	1.043	38	307	—	14.234	47	327	30	50	—	30	2
Żółkwi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

węgierskiego Banku, które ułożył z polecenia ankiety Wydziału krajowego, jako odpowiedź na pismo tegoż Banku do Wydziału krajowego (Nr. 3. „Związku“). Na podstawie dat z roczników swoich wykazuje dr. Zgórski, o ile stowarzyszenia rok rocznie wzrastają w liczbę i siłę i o ile mogą, jako dodatni czynnik zwalczać lichwę, któréj ustawa krajowa w sposób prohibitywny skutecznie już przeciwdziała; następnie, że stowarzyszenia bezwzględnie na kredyt zasługują i u krajowych instytucyi i publiczności naszéj go posiadają, że z kredytu tego oględnie korzystają, a jeźli za nowymi źródłami kredytu szukają, to raczéj dla znalezienia tańszego, niż większego kredytu. Daléj zaznacza referent, iż Austro-Węg. Bank w nielicznych i skąpo dotowanych swych filiach w Galicyi ze wzrostem stowarzyszeń zamiast kredyt im rozszérzać jeszcze go ścieśnia — i wykazuje na licznych faktach, jak tenże Bank potrzeb stowarzyszeń nie uwzględnia. Referent rozbiéra daléj znaną czytelnikom „Związku“ instrukcyą Banku Narodowego z roku 1877. i dowodzi, że natury weksli kupieckich, jakie Bank ten eskontowaćby tylko sobie życzył, nie tak łatwo zawsze określić można, a że znane zastósowanie zasad co do postępowania Banku w obec podpisów na wekslach spólników spółki kupieckiéj do członków stowarzyszeń jest niesłuszne, wskazując przedewszystkiem na art. 112 ustawy handlowéj; §. 30 ustawy wykonawczéj z 17. grudnia roku 1862., §§. 53. i 60. ustawy z 9. kwietnia r. 1873., niemniéj na całe postępowanie konkursowe ze spólnikami spółki kupieckiéj, a członkami stowarzyszenia. W końcu wskazuje referent, że w tak wielkim kraju, jak nasz, w 2, a względnie 3 filiach trudno przez placowe jedynie interesa (Platzgeschaefte) zaspokoić wszelkie potrzeby stowarzyszeń, i dla tego podnosi sprawę kredytu korespondencyjnego dla prowincyonalnych towarzystw. Żądania końcowe memorandum zgodne są z uchwałami ankiety (p. „Związek“ Nr. 3).

Wydział Związku zgodził się w zupełności na powyższy projekt memorandum.

Maków. Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna pomoc“ z poręką nieograniczoną i w sądzie zapisane założone zostało 2. b. m. przy pomocy delegata Związku stowarzyszeń p. Wład. Lecha. Do Dyrekcyi weszli pp.: Kocyan Ludwik, Wroński Karol i Ulrych Frańciszek. Stowarzyszenie to przystąpiło zaraz do Związku stowarzyszeń.

Nowe Towarzystwa. Za staraniem Patronatu założone będą Towarzystwa zaliczkowe w Krakowcu i Podhajcach dnia 2. marca b. r. Równie za staraniem Patronatu a współudziałem Dyrekcyi łańcuckiego Towarzystwa zaliczkowego, ma powstać Towarzystwo zaliczkowe w Leżajsku. Ks. Turkuł zgłosił się do Patronatu z prośbą o informacyą do założenia Tow. zaliczkowego w Jazłowcu.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych za r. 1878.

Cieszanów. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Rachunek strat i zysków. Straty: procenta wypłacone 186·98; procenta naprzód pobrane 240·92; koszta administracyjne 189·90; procenta zaległe 23·36; czysty zysk za 1878. 1.123·64. Razem 1.764·80. — Zyski: procenta pobrane 1.186·31; prowizya zwłoki pobrana 274·19; procenta zaległe 304·30. Razem 1.764.80. — Stan czynny: Pożyczki na skrypta i weksle 14.565 84; na zastawy 688·32; procenta zaległe 304·30; koszta sądowe 21·93; gotówka z dniem 31. grudnia 1878 396·71. Razem 15.977·10. — Stan bierny: udziały członków 10.772·05; wkładki na rachunek bieżący 3.350·54; procenta naprzód pobrane 240·92; fundusz rezerwowy 489·95; czysty zysk 1 123·64. Razem 15.977·10. Ogólny obrót kasowy 58.648·46.

Lwów. Stowarzyszenie kredytowe właścicieli realności, stow. zar. z nieog. por. Rachunek strat i zysków. Straty: administracya 575·16; urządzenie 100·—; podatki 50·—; zysk czysty 175·29. Razem 900·45. — Zyski: pozostały zysk z roku 1877. 100·88; od różnych —·40; procenta 799·17. Razem 900·45. — Stan czynny: urządzenie po strąceniu 100 złr. 323·70; stowarzyszenie właścicieli realności 42·40; pożyczki na weksle 2.952·—; pożyczki spłacalne w ratach 3.451·92; pożyczki jako zaliczki 290·—; gotówka 277·86. Razem 7.337·88. — Stan bierny: udziały 5.975·—; fundusz zezerwowy 156·26; kredytorowie 1.002·18; podatki 29·15; dyferencya stanu biernego do czynnego, czyli zysk 175·29. Razem 7.337·88. Ogólny ruch kasowy 23.943·28.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.